

mindre relevans for den pågældende stillings krav.

Ansættelsesmyndigheden kan ikke antages at overskride grænserne for skønnet, når den bestemmer, at der ved indrømmelse af en anciennitetsforbedring på løntrin først skal tages hensyn til den pågældendes særlige faglige erfaringer, jf. vedtægtens artikel 32, stk. 2, fra tidspunktet for erhvervelsen af det eksamensbevis, som gav den pågældende adgang til den udvælgelsesprøve, på grundlag af hvilken vedkommende er ansat.

5. En EF-institutions afgørelse vedrørende indplacering i lønklasse og på løntrin i forbindelse med ansættelsen, som er meddelt hele personalet, er et internt di-

rektiv, der — selv om det ikke kan anses for en almindelig gennemførelsesbestemmelse i henhold til vedtægtens artikel 110 — må betragtes som retningslinjer, som administrationen har pålagt sig selv og ikke må tilsidesætte uden begrundelse, idet ligebehandlingsprincippet ellers ville blive krænket.

Der er principielt intet til hinder for, at ansættelsesmyndigheden via en generel intern afgørelse fastsætter regler for udøvelsen af det skøn, som vedtægten giver den. Ønsket om, at der i forbindelse med administrationens skøn i henhold til vedtægtens artikel 32, stk. 2, sikres en lige behandling af alle de tjenestemænd, der ansættes efter samme udvælgelsesprøve, er et formål, som administrationen lovligt kan forfølge.

RETTENS DOM (Tredje Afdeling)

7. februar 1991 *

I sag T-2/90,

Ana Fernandes Ferreira de Freitas, tjenestemand ved Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, boende i Luxembourg, ved advokat Jean-Nöel Louis, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos sagsøgeren, 21, boulevard Grande-Duchesse-Charlotte,

sagsøger,

* Processprog: fransk.

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved de juridiske konsulenter J. Griesmar og A. Caeiro som befuldmægtigede og med valgt adresse i Luxembourg hos Guido Berardis, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Centre Wagner, Kirchberg,

sagsøgt,

angående den anciennitetsforbedring på løntrin og ændrede indplacering, som sagsøgeren har rejst krav om i medfør af artikel 32, stk. 2, i vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber under hensyn til sin uddannelse og faglige erfaring,

har

RET TEN (Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, Chr. Yeraris, og dommerne A. Saggio og K. Lenaerts,

justitssekretær: fuldmægtig B. Pastor,
efter først skriftlig, og dernæst mundtlig forhandling den 16. januar 1991,

afsagt følgende

Dom

Faktiske omstændigheder

- 1 Sagsøgeren, som siden den 1. september 1988 har været ansat som tjenestemand ved Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber og indplaceret i lønklasse LA5, 1. løntrin, har rejst indsigelse mod den indplacering, Kommissionen har foretaget på grundlag af hendes tidligere erhvervs erfaring og det tidspunkt, da hun erhvervede den universitetsgrad, i kraft af hvilken hun har opnået sin nuværende stilling.

- 2 Den 9. maj 1958 bestod sagsøgeren den sidste prøve ved candidateksamen i germansk filologi, som hun havde læst til siden 1951. Hun afleverede ikke det speciale, der kræves for at erhverve eksamensbeviset, men nøjedes med det certifikat, som udstedes af universitetet, og hvori det attesteres, at den pågældende har bestået de foreskrevne eksaminer.

- 3 Efter studierne var sagsøgeren i flere år beskæftiget som oversætter i forskellige private foretagender, såsom »Gulbenkian-fondet« og en række filmselskaber.

- 4 Den 27. juli 1974 udstedte den portugisiske undervisnings- og kulturminister en bekendtgørelse, hvorved de udvalg, som administrerer institutionerne under de højere uddannelser, undtagelsesvis for universitetsåret 1973-74 fik tillagt beføjelse til at fastsætte nærmere regler for bedømmelsen af de studerendes kvalifikationer og arbejde.

- 5 Administrationsudvalget for Det Humanistiske Fakultet ved Lissabons Universitet gjorde med øjeblikkelig virkning brug af denne beføjelse og fritog i medfør af bekendtgørelsen af 27. juli 1974 de studerende fra aflevering af førnævnte skriftlige speciale ved studiets afslutning.

- 6 Ved bekendtgørelse af 14. januar 1975, udstedt af statssekretæren for de højere uddannelser og videnskabelig forskning, som blev kundgjort i Portugals Lovtidende af 20. februar 1975, blev specialet ved studiets afslutning afskaffet ved Det Humanistiske Fakultet og alle, der i løbet af universitetsåret 1973-74 eller de foregående år havde gennemført studierne ved den omhandlede candidateksamen, automatisk anset for kandidater.

- 7 Den 30. juli 1976 udstedte rektor for Lissabons Universitet et eksamensbevis til sagsøgeren, hvorved det attesteredes, at hun siden den 27. juli 1974 havde været kandidat i germansk filologi.

- 8 Den 6. november 1986 offentliggjorde Kommissionen meddelelse om udvælgelsesprøve KOM/LA/503 med henblik på oprettelse af en ansættelsesreserve af portugisisksprogede revisorer/ledende oversættere/gruppeledere (EFT C 280, s. 215). Ifølge meddelelsens punkt III, som vedrørte »betingelserne for adgang til udvælgelsesprøven«, skulle ansøgerne have gennemført en fuldstændig uddannelse på universitetsniveau, som var attesteret ved et eksamensbevis, og skulle tillige godtgøre at have erhvervs erfaring efter studiet.
- 9 Sagsøgeren blev optaget på den egnethedsliste, der blev oprettet i forbindelse med udvælgelsesprøven. Den 22. juni 1988 tilbød Kommissionen hende ansættelse som ledende oversætter.
- 10 Ved afgørelse af 31. august 1988 blev sagsøgeren med virkning fra den 1. september 1988 udnævnt til tjenestemand på prøve og midlertidigt indplaceret i lønklasse LA 5, 1. løntrin, med anciennitet på løntrin fra samme dato.
- 11 Ved to skrivelser til Kommissionen, som blev registreret hos denne den 15. november 1988 og den 26. januar 1989, anmodede sagsøgeren om, at hendes indplacering blev taget op til fornyet overvejelse under hensyn til hendes forudgående erhvervs erfaring.
- 12 Ved afgørelse af 2. marts 1989 indplacerede Kommissionen med virkning fra den 1. september 1988 sagsøgeren i lønklasse LA 5, 1. løntrin, men med anciennitet regnet fra den 1. september 1987.
- 13 I sit møde den 13. april 1989 tog Indplaceringsudvalget sagsøgerens lønforhold op til fornyet undersøgelse og foreslog sagsøgeren indplaceret i lønklasse LA 5, 1. løntrin, men med tolv måneders anciennitet på løntrinnet. Dette begrundedes med, at der alene kunne tages hensyn til den erhvervs erfaring, som Ana de Freitas havde opnået efter erhvervelsen af den universitetsgrad, som kvalificerede hende til ansættelse i lønklasse 5 i sprog tjenesten, in casu efter den 27. juli 1974, den dato, som var angivet på det af Lissabons Universitet udstedte dokument.
- 14 Ved skrivelse af 11. maj 1989 stadfæstede ansættelsesmyndigheden den indplacering, der var besluttet ved afgørelsen af 2. marts 1989.

- 15 Ved skrivelse af 1. juni 1989, som blev registreret den 6. juni s.å., indgav sagsøgeren en klage i henhold til artikel 90, stk. 2, i vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber (herefter benævnt »vedtægten«), som var rettet mod afgørelsen af 2. marts 1989.
- 16 Ved skrivelse af 26. juni 1989 tilsendte sagsøgeren ansættelsesmyndigheden et tilæg til klagen.
- 17 Da sagsøgerens klage ikke blev besvaret, måtte den anses for stiltiende afvist den 1. oktober 1989.

Retsforhandlinger

- 18 På baggrund af disse omstændigheder har sagsøgeren anlagt nærværende sag ved stævning, indleveret til Domstolens Justitskontor den 2. januar 1990. Sagen vedrører den anciennitetsforbedring på løntrin og ændrede indplacering, som sagsøgeren har rejst krav om i medfør af vedtægtens artikel 32, stk. 2, under hensyn til sin uddannelse og erhvervserfaring.
- 19 På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten (Tredje Afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisoptagelse.
- 20 Ved skrivelse af 4. oktober 1990 har Retten i medfør af artikel 21, stk. 2, i protokollen vedrørende statuten for EØF-Domstolen forelagt den portugisiske regering følgende spørgsmål:

»Medfører den af statssekretæren for de højere uddannelser udstedte bekendtgørelse af 14. januar 1975, at de personer, som har bestået den sidste prøve i germansk filologi før 1973, men ikke afleveret skriftligt speciale ved studiets afslutning, må anses for humanistiske kandidater fra datoen for beståelsen af sidste prøve, eller først fra datoen for bekendtgørelsens ikrafttræden? Skal med andre ord en person, som har bestået den sidste prøve ved Lissabons Universitet den 9. maj 1958, anses for humanistisk kandidat fra dette tidspunkt eller først fra den 20.

februar 1975 (datoen for kundgørelsen af bekendtgørelsen af 14. januar 1975 (eller fra den 27. juli 1974, dvs. den dato, som er anført i det til sagsøgeren den 30. juli 1976 udstedte eksamensbevis?»

21 Ved en skrivelse, registreret på Rettens Justitskontor den 10. december 1990, besvarede Generaldirektoratet for de Højere Uddannelser ved det portugisiske Undervisningsministerium Domstolens spørgsmål på følgende måde:

»1) Ifølge de lovregler, som var i kraft den 24. april 1974, gjaldt der følgende betingelser for at erhverve universitetsgrad som humanistisk kandidat:

a) Den pågældende skulle have bestået en række eksaminer inden for den helhed af enkeltfag, som indgik i læseplanen.

b) Skriftligt speciale skulle afleveres og fremlægges på tilfredsstillende måde.

2) Pligten til at aflevere kandidatspeciale blev ophævet ved afgørelse fra de kompetente universitetsorganer, truffet i henhold til en generel regeringsbemyndigelse eller ved bekendtgørelse af 14. januar 1975 fra statssekretæren for de højere uddannelser og videnskabelig forskning¹. Enhver, som i løbet af universitetsåret eller de foregående år havde gennemført uddannelsen for den her omhandlede kandidateksamen, dvs. den del af studiet, der er nævnt ovenfor under punkt a), blev herefter anset for kandidater.

3) Tidspunktet for tildeling af kandidatgraden går tilbage til datoen for afgørelsen om at afskaffe den under punkt b) nævnte betingelse².

4) Dette tidspunkt er den dato, som er angivet på det af universitetet udstedte eksamensbevis«.

22 Den mundtlige forhandling fandt sted den 16. januar 1991, hvorunder parterne afgav indlæg og besvarede Rettens spørgsmål.

1 — Kundgjort i *Den Portugisiske Republiks Lovtidende* af 20.2.1975, anden serie.

2 — »Dette er gjort af indlysende hensyn til en rimelig behandling. Såfremt tidspunktet for tildeling af universitetsgraden nemlig var blevet fastsat til datoen for uddannelsens gennemførelse, ville det have indebåret en ugunstigere behandling af de studerende, som i mellemtiden havde afleveret speciale, da tidspunktet for disse studerendes afslutning af studiet i så fald måtte regnes fra den dato, da de efter fremlæggelse af deres speciale fik dette godkendt.«

Parternes påstande

23 Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:

- 1) Søgsmålet admitteres og sagsøgeren gives medhold.
- 2) Følgelig annulleres
 - a) Kommissionens afgørelse af 2. marts 1989, for så vidt som sagsøgeren herved indplaceres i lønklasse LA5, 1. løntrin, med virkning fra 1. september 1987, og,
 - b) om fornødent, Kommissionens stiltiende afvisning af den klage over afgørelsen, som sagsøgeren indgav den 1. juni 1989 i henhold til vedtægtens artikel 90, stk. 2.
- 3) Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

- Frifindelse.
- Afgørelsen om sagens omkostninger træffes efter gældende regler.

Realiteten

24 Sagsøgeren har fremført to anbringender til støtte for påstandene. Det første anbringende er, at der er sket en tilsidesættelse af artikel 2 og 3 i Kommissionens afgørelse om kriterierne for udnævnelse i lønklasse og indplacering på løntrin ved ansættelsen, som trådte i kraft den 1. september 1983 og blev meddelt personalet den 21. oktober 1983 (denne afgørelse benævnes herefter: Kommissionens generelle afgørelse). Det andet anbringende er, at der er sket en tilsidesættelse af vedtægtens artikel 5 og 32 samt almindelige retsgrundsætninger, nemlig dels forbuddet mod forskelsbehandling, dels princippet om ligebehandling af EF's tjenestemænd.

Første anbringende

- 25 Indholdet af sagsøgerens første anbringende er, at hun afsluttede sin universitetsuddannelse i 1958, hvorfor hun som følge af artikel 2 og 3 i Kommissionens generelle afgørelse samt vedtægtens artikel 5 og 32 burde have fået en anciennitetsforbedring på løntrin på i alt 48 og ikke blot 12 måneder inden for sin lønklasse, hvorved hun ville have opnået ret til en indplacering på 3. løntrin af sin lønklasse.
- 26 Sagsøgeren gør gældende, at bekendtgørelsen af 14. januar 1975 fra den portugisiske statssekretær for de højere uddannelser og videnskabelig forskning har tilbagevirkende gyldighed, hvorfor hun må anses for at have erhvervet det eksamensbevis, som i medfør af vedtægtens artikel 5 ville have givet hende adgang til LA-kategorien allerede i 1958 og ikke først i 1974, som Kommissionen har hævdet med henvisning til det af Lissabons Universitet til hende udstedte eksamensbevis.
- 27 Den omhandlede bekendtgørelse bestemmer således:
- »1. Uanset hvilke regler der fremover vil gælde efter de nye læseplaner for Det Humanistiske Fakultet, afskaffes hermed kandidateksamen tillige med kandidateksamen i henhold til studieordningen fra 1930 (dekret nr. 18003 af 25. februar 1930). Herefter anses enhver, som i løbet af universitetsåret 1973-1974 eller de foregående år har gennemført deres kandidatuddannelse, automatisk for kandidater.
 2. Gennemsnittet for de kandidater, som ikke har afleveret speciale, opnås på følgende måde:
 - 2.1. Studieordningen for 1930: gennemsnittet af de fag, hvoraf de for opnåelse af kandidateksamen nødvendige studieenheder bestod.
 - 2.2. Andre studieordninger: gennemsnittet af gruppefag, hvortil lægges karakteren for arbejde i laboratorium, inden fornyet beregning af gennemsnittet. Gennemsnittet af de fag, som ikke indgår i førnævnte gruppe, medregnes alene, såfremt dette forbedrer det endelige gennemsnit.
 3. De i punkt 2 omhandlede eksamensbeviser udstedes af universitetet på det sted, hvor den studerende har fulgt den sidste del af universitetsuddannelsen.

4. Kandidateksaminer for studerende uden speciale har samme værdi som øvrige kandidateksaminer. Studerende, der har afleveret speciale, kan dog fremlægge dette i henhold til senere fastsatte betingelser og afhængig af dets værdi, med henblik på opnåelse af en i forhold til den omhandlede kandidat-eksamen supplerende grad, såfremt Det Humanistiske Fakultet træffer bestemmelse om at indføre en sådan.
5. Dette afgøres af Fakultetet ud fra en konkret bedømmelse under hensyn til værdien af det fremlagte speciale og en vurdering med henblik på opnåelse af nævnte grad.«

28 Efter sagsøgers opfattelse fremgår det såvel af bekendtgørelsens ordlyd som af dens formål, at den ikke blot indebærer en ophævelse, med virkning ex nunc, af pligten til at aflevere speciale med henblik på at erhverve universitetsgrad som humanistisk kandidat, men tillige, med virkning ex tunc, indebærer, at universitetsgraden tildeles enhver, som har bestået de nødvendige prøver for at opnå kandidat-titlen. Da sagsøgeren bestod sin sidste prøve den 9. maj 1958, er det hendes opfattelse, at hun bør anses for humanistisk kandidat fra denne dato.

29 Vedrørende den portugisiske regerings svar på Rettens spørgsmål har sagsøgeren under den mundtlige forhandling anført, at der ikke i besvarelsen reelt blev taget stilling til spørgsmålet, at svaret var i uoverensstemmelse med den portugisiske bekendtgørelse, og at det tilkommer EF's domsmyndighed selv at fortolke bekendtgørelsen med henblik på en korrekt anvendelse af de relevante vedtægtsbestemmelser.

30 Kommissionen har tilbagevist dette argument, idet den bestrider sagsøgerens fortolkning af den portugisiske statssekretærs bekendtgørelse. Ifølge Kommissionen er det alene afgørende, hvilken dato eksamensbeviset selv angiver for sin gyldighed. Såfremt Lissabons Universitet i sin egenskab af forvaltningsmyndighed i Portugal skulle have taget fejl på dette punkt, ville sagsøgeren let have kunnet udvirke en berigtigelse af sit eksamensbevis, således at Kommissionen havde haft mulighed for at efterkomme hendes krav.

31 Kommissionen tilføjer med henvisning til Domstolens dom af 13. juli 1989 (sag 108/88, Cendoya mod Kommissionen, Sml. s. 2711, præmis 14), og af 9. november 1989 (forenede sager 75/88, 146/88 og 147/88, Bonazzi-Bertottilli m.fl. mod Kommissionen, Sml. s. 3599, præmis 20), at vedkommende forvaltningsmyndighed i Portugal under alle omstændigheder har enekompetence til at afgøre, fra hvilket

tidspunkt sagsøgeren må anses for kandidat. Ifølge punkt 4 i den portugisiske regerings svar på Rettens spørgsmål er dette tidspunkt »den dato, som er angivet på det af universitetet udstedte eksamensbevis«, hvilket i det foreliggende tilfælde er den 27. juli 1974.

- 32 Retten skal vedrørende det anførte bemærke, at kravet om, at ansøgerne skal være i besiddelse af et eksamensbevis på universitetsniveau, nødvendigvis må forstås i den betydning, udtrykket har i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, hvor ansøgeren har fulgt de studier, han påberåber sig, in casu den portugisiske lovgivning (jf. dom af 13.7.1989 i førnævnte sag 108/88, Cendoya, præmis 14).
- 33 I medfør af førnævnte lovgivning fastsatte den kompetente forvaltningsmyndighed, in casu universitetet i Lissabon, ikrafttrædelsestidspunktet for sagsøgerens eksamensbevis til den 27. juli 1974.
- 34 Retten har ingen kompetence til at efterprøve lovligheden af den utvetydige afgørelse, hvorved Lissabons Universitet bragte den portugisiske lovgivning i anvendelse. De portugisiske domstole har enekompetence til at afgøre tvisten herom, hvorfor berørte personer i givet fald må indbringe spørgsmålet til afgørelse for de nationale domstole efter reglerne i national ret (jf. førnævnte dom af 9.11.1989 i de forenede sager 75/88, 146/88 og 147/88, Bonazzi-Bertottilli, præmis 20). Sagsøgeren burde følgelig, om hun fandt det påkrævet, have gjort indsigelse ved de portugisiske domstole mod det for hendes eksamensbevis fastsatte ikrafttrædelsestidspunkt og i påkommende tilfælde have forelagt Kommissionen sit eksamensbevis i berigtiget stand.
- 35 Kommissionen har følgelig, da den henholdt sig til datoen på sagsøgerens eksamensbevis, foretaget en korrekt beregning af det tidspunkt, fra hvilket sagsøgeren burde have godskrevet sin erhvervsfering i henhold til artikel 2, stk. 6, og artikel 3 i Kommissionens generelle afgørelse.
- 36 Sagsøgerens første anbringende kan herefter ikke lægges til grund.

Andet anbringende

- 37 I duplikken har Kommissionen påstået det andet anbringende afvist for realitetsbehandling, da det bygger på, at Kommissionens generelle afgørelse er vedtægtsstridig. Kommissionen anfører i den forbindelse, at afgørelsen hverken er nævnt i sagsøgerens klage af 1. juni 1989 eller i tillægget til klagen af 26. juni 1989, hvorfor det slet ikke kan anses for at være blevet gjort gældende, at afgørelsen er vedtægtsstridig.
- 38 I retsmødet anførte sagsøgeren, at hun i sin klage, hvorved hun anfægtede administrationens metode til at fastsætte hendes indplacering, rejste en vel måske stiltiende, men dog umiskendelig kritik af den retsforskrift, hvori Kommissionen har fundet støtte for sin undladelse af at godskrive sagsøgeren hendes ellers meget omfattende erhvervs erfaring forud for 1975. Hun havde udfærdiget klagen over indplaceringen uden advokatbistand og som uformelt oplæg i den ånd, der passer sig for en klagesag, som skal føre til en mindelig løsning. Kommissionen besvarede imidlertid overhovedet ikke hendes klage, hvorfor det er særdeles upassende, at den nu påberåber sig, at klagen i retlig henseende ikke var helt præcis.
- 39 Det bemærkes, at sagsøgeren i tillægget til sin klage — som Kommissionen har accepteret som en integrerende bestanddel af selve klagen — indeholdt følgende bemærkninger: »Jeg er, ganske ifølge administrativ praksis, blevet indplaceret under hensyn til min erhvervs erfaring, regnet fra datoen for mit officielle eksamensbevis (1974) ... Jeg skal anmode Dem om at tage indplaceringen op til fornyet behandling, fordi der ved afgørelsen herom ikke er taget fornødent hensyn til de faktiske forhold, nemlig dels ikke det antal år, hvorunder jeg har arbejdet i praksis, dels ikke til, at jeg færdiggjorde mine studier allerede i 1958 og dermed havde adgang til min nuværende stillingskategori allerede fra dette år.«
- 40 Det fremgår af klagen, at sagsøgeren heri har fremført to »klagepunkter« (jf. Domstolens dom af 14.3.1989, sag 133/88, Del Amo Martínez mod Europa-Parlamentet, Sml. s. 689, præmis 10), nemlig for det første, at der ikke ved hendes indplacering blev taget hensyn til erhvervs erfaringen fra de år, som gik forud for ikrafttrædelsestidspunktet for hendes eksamensbevis, og for det andet, at eksamensbeviset havde gyldighed fra 1958 og ikke først fra 1974.

- 41 Det første af disse to klagepunkter støttes af det andet anbringende. Ifølge fast praksis ved Domstolen kan de klagepunkter, der er indeholdt i en klage, uddybes for Domstolen ved fremsættelse af anbringender og argumenter, der ikke nødvendigvis figurerer i klagen, men er snævert forbundet hermed (jf. førnævnte dom af 14.3.1989, sag 133/88, Del Amo Martínez, præmis 10). I den forbindelse har Domstolen endvidere fremhævet, at den administrative klageprocedure er uformel, og de pågældende som regel på dette stadium handler uden bistand fra advokat, hvorfor administrationen ikke bør fortolke klager restriktivt, men tværtimod indtage en smidig holdning ved behandlingen af dem (jf. førnævnte dom af 14.3.1989, sag 133/88, Del Amo Martínez, præmis 11).
- 42 I det foreliggende tilfælde burde ansættelsesmyndigheden, ved at anlægge et uhildet syn på klagen, være blevet klar over, at sagsøgeren med sit første klagepunkt gjorde indsigelse mod Kommissionens generelle afgørelse (som sagsøgeren i klagen betegner med ordene »administrativ praksis«), selv om dette klagepunkt retligt set ikke var blevet uddybet.
- 43 Da ansættelsesmyndigheden har været tilstrækkeligt klart informeret om den kritik, sagsøgeren retter mod nævnte afgørelse, har den forudgående administrative klageprocedure derfor til fulde opfyldt sit formål.
- 44 Kommissionens formalitetsindsigelse kan herefter ikke tages til følge.
- 45 Ved realitetspåkendelsen af sagsøgerens andet anbringende skal der først henvises til den generelle afgørelses artikel 2, stk. 6, som lyder således:
- »Erhvervserfaringen regnes fra tidspunktet for erhvervelsen af det første eksamensbevis, som i henhold til vedtægtens artikel 5 giver adgang til den kategori, stillingen skal besættes i, ... og skal være på et til denne kategori svarende niveau.«
- 46 Sagsøgeren anfører, at det ikke efter vedtægtens artikel 5 — i modsætning til, hvad der gælder ifølge den generelle afgørelses artikel 2 — er nogen udtrykkelig

betingelse for at kunne udnævnes til tjenestemand i kategori A, at den pågældende har erhvervet eksamensbevis, men alene kræves »universitetsuddannelse« eller hermed ligestillede faglige kundskaber. Hun finder det imidlertid ubestrideligt, at hun kan godtgøre at have været i besiddelse af en universitetsuddannelse siden den 9. maj 1958, dvs. fra beståelsen af den sidste prøve, som indgik i læseplanen for kandidater i germansk filologi ved Lissabons Universitet.

- 47 Videre anfører sagsøgeren, at den generelle afgørelses artikel 2 er retsstridig, for så vidt som den kategorisk udelukker, at der kan tages hensyn til erhvervs erfaring på universitetsniveau, som er erhvervet forud for opnåelsen af universitetsgraden. Virkningerne af denne retsforskrift for ansættelsen af EF's personale er ifølge sagsøgeren alt for rigoristiske, idet den ikke giver institutionerne mulighed for at tage hensyn til de vidt forskellige situationer, som kan opstå på grund af de mange undervisningssystemer, der findes i medlemsstaterne. Den manglende fleksibilitet indebærer desuden, at det ikke er muligt at lade nogen af de tjenestemænd, som får adgang til at deltage i en udvælgelsesprøve, udelukkende fordi deres erhvervs erfaring ligestilles med en universitetsgrad, få godskrevet deres erfaring forud for ansættelsen, uanset hvor lang en periode der er tale om.
- 48 Endelig anfører sagsøgeren, at Kommissionen har behandlet ansøgerne forskelligt alt efter, om de har skrevet speciale eller ej, og dermed ikke blot har tilsidesat den portugisiske bekendtgørelse af 14. januar 1975, men også de almindelige retsgrundsætninger, nemlig forbuddet mod forskelsbehandling og princippet om ligebehandling af EF-tjenestemænd.
- 49 I retsmødet har sagsøgeren tillige gjort gældende, at situationen ville have været en anden, såfremt hun ti år senere (altså i 1968) havde besluttet sig for at aflevere speciale for at erhverve kandidatgraden i henhold til den gamle ordning. I så fald ville hun nemlig være i samme situation som den, der bevidst og frivilligt afbryder sine studier, i hvilken situation ansættelsesmyndigheden i overensstemmelse med den generelle afgørelses artikel 2, stk. 6, ville være berettiget til kun at tage hensyn til den erhvervs erfaring, hun havde erhvervet efter opnåelsen af eksamensbeviset. Hun anser imidlertid sin situation for grundlæggende forskellig herfra, da det i hendes tilfælde er de politiske myndigheder i Portugal, som har besluttet at tildele hende eksamensbeviset uden krav om, at hun består yderligere universitetsprøver, hvilket alene skete for at sikre overensstemmelse mellem hendes retlige og faktiske situation. Heraf konkluderer sagsøgeren, at ansættelsesmyndigheden ikke var forpligtet til at anvende den generelle afgørelses artikel 2, stk. 6, helt slavisk, men på

grund af de særlige omstændigheder, der forelå i hendes tilfælde, havde mulighed for at tage hensyn til hendes erhvervs erfaring siden 1958.

- 50 Heroverfor anfører Kommissionen, at vedtægtens artikel 5, stk. 1, ingenlunde afskærer ansættelsesmyndigheden fra at stille det krav til ansøgere, som opfylder betingelserne i en meddelelse om udvælgelsesprøve, der giver adgang til kategori A, at de dels har universitetsuddannelse (»connaissances de niveau universitaire«), dels godtgør disse kundskaber ved at fremlægge et eksamensbevis. Efter Kommissionens opfattelse »[er] intet til hinder for, at der for visse stillinger eller bestemte kategorier af stillinger i meddelelsen om udvælgelsesprøven fastsættes betingelser, der er strengere end dem, som svarer til mindstebetingelserne for indplacering i stillinger (jf. vedtægtens artikel 5, stk. 1), uanset om der skal besættes en bestemt ledig stilling eller oprettes en ansættelsesreserve med henblik på at besætte stillingerne i en bestemt kategori« (jf. Domstolens dom af 2.10.1979, sag 178/78, Szemeray mod Kommissionen, Sml. s. 2855, præmis 3). Denne praksis vedrørende udvælgelsesprøver, som stiller strengere betingelser end de i vedtægtens artikel 5, stk. 1, vedrørende stillingsinddelingen indeholdte mindstebetingelser, må efter sagsøgerens opfattelse ud fra analoge betragtninger også bringes i anvendelse på det foreliggende tilfælde, hvad angår betingelserne for indplacering i lønklasser og på løntrin, som disse er nærmere fastlagt i den generelle afgørelses artikel 2. Den modsatte opfattelse vil savne konsekvens på dette område, altså for så vidt angår ansættelsen af EF's tjenestemænd. Heraf konkluderer Kommissionen, at det vil være utilstedeligt, om sagsøgeren med henblik på opnåelse af en anciennitetsforbedring skulle kunne påberåbe sig en erhvervs erfaring, som ikke kunne medregnes ved bedømmelsen af, om hun kunne få adgang til den udvælgelsesprøve, der førte til ansættelse.
- 51 Hvad angår sagsøgerens påstand dels om ugyldigheden af den generelle afgørelses artikel 2, stk. 6 — da den udelukker muligheden for at medregne erhvervs erfaring på universitetsniveau erhvervet forud for opnåelse af universitetsgraden — dels om nævnte retsfor skrifts rigoristiske karakter, anfører Kommissionen i det væsentlige, at det fremgår direkte af den generelle afgørelses artikel 2, stk. 8, at der efter særlige regler kan tages hensyn til den pågældendes erhvervs erfaring forud for ansættelsen, såfremt »der ikke kræves noget eksamensbevis for ansættelse i den stilling, som skal besættes«. Følgelig har Kommissionen ikke med udstedelsen af nævnte retsfor skrift misbrugt sin vide skønsbeføjelse efter vedtægtens artikel 32, stk. 2. Dette gælder så meget mere, som afgørelsens artikel 2, stk. 6, blev vedtaget for at »sikre tjenestemænd samme ansættelses- og karrierevilkår i henhold til vedtægtens artikel 5, stk. 3«, således som det fremgår af den generelle afgørelses tredje betragtning.

- 52 I retsmødet har Kommissionen endvidere anført, at ligebehandlingen af de portugisiske tjenestemænd, som har skrevet speciale efter den gamle ordning for den humanistiske kandidateksamen, og dem, som ikke har, netop — i modsætning til det af sagsøgeren hævdede — forudsætter, at man først tager hensyn til de pågældendes erhvervs erfaring fra det tidspunkt, da deres eksamensbevis formelt træder i kraft. I modsat fald ville sagsøgeren kunne gøre krav på at få godskrevet sin erhvervs erfaring allerede fra 1958, mens de, der har skrevet speciale efter dette tidspunkt, først kunne få godskrevet deres erhvervs erfaring fra datoen for specialets fremlæggelse, attesteret ved et behørigt udstedt eksamensbevis. Dette ville indebære en ifølge EF-retten utilstedelig forskelsbehandling af institutionernes tjenestemænd.
- 53 Det bemærkes, at sagsøgeren med sit andet anbringende i det væsentlige anfægter den afgørelse, hvorved ansættelsesmyndigheden med støtte i den generelle afgørelses artikel 2, stk. 6, afslog at tage hensyn til sagsøgerens erhvervs erfaring forud for den 27. juli 1974 og på dette grundlag indrømme hende en anciennitetsforbedring på løntrin. Sagsøgeren anser dette afslag for stridende mod vedtægtens artikel 5 og 32.
- 54 Hvad angår vedtægtens artikel 5, findes det tilstrækkeligt at henvise til førnævnte dom af 2. oktober 1979 i Szemerey-sagen (sag 178/78, præmis 3), hvori Domstolen fastslog, at vedtægtens artikel 5 »generelt [har] til formål at definere, hvilke mindstekrav der efter den pågældende stillings art stilles til en tjenestemand i den pågældende lønklasse, og [den] vedrører ikke ansættelsesbetingelserne«. Der kan følgelig fastsættes strengere betingelser i en meddelelse om udvælgelsesprøve end de for indplacering i stillinger gældende mindstebetingelser. På tilsvarende måde er ansættelsesmyndigheden ej heller ved udøvelsen af sin beføjelse til at indrømme anciennitetsforbedring i henhold til vedtægtens artikel 32, stk. 2, bundet af den beskrivelse af mindstebetingelserne i vedtægtens artikel 5, stk. 1, som skal være opfyldt for at indplacere vedkommende tjenestemand i den pågældende lønklasse.
- 55 Det må herefter undersøges, om ansættelsesmyndigheden har overskredet grænserne for sin skønsbeføjelse efter vedtægtens artikel 32, stk. 2, ved dels at vedtage den generelle afgørelses artikel 2, stk. 6, dels at anvende denne retsforordning i den foreliggende sag.

- 56 Herved skal der henvises til, at »ansættelsesmyndigheden ifølge Domstolens faste praksis har et vidt skøn inden for de rammer, der er fastlagt i vedtægtens artikel 31 og 32, stk 2, eller interne afgørelser truffet i henhold hertil, ved vurderingen af den tidligere erhvervede faglige erfaring hos en person, der ansættes som tjenestemand, såvel for så vidt angår karakteren af denne erfaring og varighed som dens mere eller mindre relevans for den pågældende stillings krav« (jf. herom senest Domstolens dom af 5.10.1988, forenede sager 314/84 og 315/86, De Szy-Tarisse mod Kommissionen, Sml. s. 6013, præmis 26).
- 57 Sammenholdes den generelle afgørelses artikel 2, stk. 6, med stk. 8, som foreslået af Kommissionen, ses det, at stk. 6 kun finder anvendelse på tjenestemænd ansat efter en udvælgelsesprøve, hvor det, ligesom i denne sag, har været en betingelse for at få adgang til prøven, at de pågældende har gennemført en fuldstændig universitetsuddannelse, som er attesteret ved et eksamensbevis. For de pågældende personers vedkommende kan »særlige faglige erfaringer«, jf. vedtægtens artikel 32, stk. 2, i henhold til den generelle afgørelses artikel 2, stk. 6, først medregnes fra tidspunktet for erhvervelsen af det eksamensbevis, hvormed de fik adgang til den udvælgelsesprøve, på grundlag af hvilken de blev tjenestemandsansat.
- 58 Under hensyn til det vide skøn, som ansættelsesmyndigheden råder over, findes der at være foretaget en rimelig bedømmelse i denne sag. En sådan bedømmelse afhænger dels af erhvervserfaringens omfang og karakter, dels af dennes forbindelse med den (eller de) stilling(er), som skal besættes på grundlag af meddelelsen om udvælgelsesprøven. At bedømmelsen har været rimelig, støttes yderligere af, at den skal sikre, at vedtægtens artikel 5, stk. 3, anvendes på alle, der ansættes på grundlag af samme udvælgelsesprøve med hensyn til de i medfør af vedtægtens artikel 32, stk. 2, indrømmede anciennitetsforbedringer. Dette ønske om ligebehandling af samtlige de tjenestemænd, der ansættes efter samme udvælgelsesprøve, følger ikke blot af den generelle afgørelses betragtninger, men også af overgangsbestemmelsen i afgørelsens artikel 10, stk. 2. Herefter gælder det, at man i de tilfælde, hvor der på den generelle afgørelses ikrafttrædelsestidspunkt fandtes personer, som havde bestået en udvælgelsesprøve, og som allerede var indplaceret på grundlag af afgørelsen af 6. juni 1973, nemlig skulle indplacere alle, som havde bestået prøven, på grundlag af afgørelsen fra 1973.
- 59 Endvidere bemærkes, at ansættelsesmyndigheden var forpligtet til at følge den afgørelse, som forvaltningen i Portugal havde truffet vedrørende ikrafttrædelsestidspunktet for sagsøgerens eksamensbevis, hvorfor den i sagen anfægtede afgørelse er en korrekt anvendelse af den generelle afgørelses artikel 2, stk. 6, og artikel 3.

- 60 Sagsøgerens kritik af den i sagen anfægtede afgørelse kan herefter alene forstås som et krav om, at der tages hensyn til hendes »særlige faglige erfaringer«, jf. vedtægtens artikel 32, stk. 2, i videre omfang end fastsat i den generelle afgørelses artikel 2, stk. 6, og artikel 3.
- 61 Herom bemærkes, at den generelle afgørelse vel ikke kan anses for en almindelig gennemførelsesbestemmelse i henhold til vedtægtens artikel 110, men er et internt direktiv, der indeholder retningslinjer, som administrationen har pålagt sig selv og ikke må tilsidesætte uden begrundelse, idet ligebehandlingsprincippet ellers ville blive krænket (jf. Domstolens domme af 1.12.1983, sag 190/82, Blomefield mod Kommissionen, Sml. s. 3981, præmis 20, og sag 343/82, Michael mod Kommissionen, Sml. s. 4023, præmis 14). Der er således principielt intet til hinder for, at ansættelsesmyndigheden via en intern generel afgørelse fastsætter regler for udøvelsen af det skøn, som vedtægten giver den. Ønsket om, at der i forbindelse med ansættelsesmyndighedens skøn i henhold til vedtægtens artikel 32, stk. 2, sikres en lige behandling af alle de tjenestemænd, der ansættes efter samme udvælgelsesprøve, er et formål, som ansættelsesmyndigheden lovligt kan forfølge (jf. Domstolens dom af 15.1.1985, sag 266/83, Samara mod Kommissionen, Sml. s. 189, præmis 15, og af 6.6.1985, sag 146/84, De Santis mod Revisionsretten, Sml. s. 1723, præmis 11).
- 62 Under disse omstændigheder har sagsøgeren ikke noget vedtægtsmæssigt krav på, at der tages hensyn til hendes »særlige faglige erfaringer« i videre omfang end en korrekt anvendelse af den generelle afgørelses artikel 2, stk. 6, og artikel 3, tilsiger i forhold til samtlige de tjenestemænd, der blev ansat efter den generelle udvælgelsesprøve KOM/LA/503, selv om ansættelsesmyndigheden i givet fald kunne have fraveget den generelle afgørelses forskrifter, forudsat at den havde angivet nærmere begrundelse herfor.
- 63 Dette resultat røkkes ikke af sagsøgerens argument om, at anvendelsen af den generelle afgørelses artikel 2, stk. 6, og artikel 3 stiller hende ringere end de personer, som efter aflevering af speciale erhvervede eksamensbevis i henhold til den gamle ordning i Portugal for humanistiske kandidater, og som derved har fået godskrevet deres »særlige faglige erfaringer« fra et tidligere tidspunkt end den 27. juli 1974.

- 64 Herom bemærkes, at forskellen i behandlingen af sagsøgeren og andre tjenestemænd hverken beror på ordlyden af den generelle afgørelses artikel 2, stk. 6, og artikel 3, eller disses anvendelse, men på et bevidst valg fra de portugisiske myndigheders side, som er nærmere beskrevet i punkt 3 og 4 i den portugisiske regerings besvarelse af Rettens spørgsmål. Heraf fremgår, at de portugisiske myndigheder har ønsket at sikre alle en lige behandling ved at tage fornødent hensyn til de objektive forskelle, som bestod mellem de kandidater, der havde, og dem, der ikke havde skrevet speciale. Myndighederne ønskede således, at kandidaterne med speciale skulle betragtes som humanistiske kandidater fra perioden forud for den 27. juli 1974, mens de, der ikke havde skrevet speciale på dette tidspunkt, skulle sidestilles med studerende, som havde afsluttet deres studier efter den nye ordning. Hvad angår perioden efter dette tidspunkt gav de portugisiske myndigheder endvidere de personer, som var kandidater efter den gamle ordning, mulighed for at få anerkendt deres speciale og opnå en supplerende titel for at markere, at de i modsætning til de almindelige kandidater havde skrevet speciale.
- 65 Som Kommissionen i øvrigt med rette har gjort gældende, ville den af sagsøgeren anbefalede ordning medføre en forskelsbehandling i EF-rettens forstand, da den ville tvinge ansættelsesmyndigheden til at tage hensyn til sagsøgerens »særlige faglige erfaringer« fra det tidspunkt, da hun afsluttede sine universitetsstudier (1958), men for de øvrige studerendes vedkommende, som afsluttede deres eksamen samme år som sagsøgeren, derimod først fra et senere tidspunkt, nemlig fra det tidspunkt, da de fremlagde specialet.
- 66 Af det anførte følger, at sagsøgerens krav om, at ansættelsesmyndigheden indrømmer hende en anciennitetsforbedring af større omfang end den, hun allerede har fået i medfør af den generelle afgørelses artikel 2, stk. 6, og artikel 3, hverken har støtte i en retsforordning af højere rang eller i den almindelige retsgrundsætning af højere rang, som ligebehandlingsprincippet udgør. Heller ikke det andet anbringende kan herefter tages til følge.
- 67 Følgelig vil Kommissionen i det hele være at frifinde.

Sagens omkostninger

- 68 I henhold til artikel 69, stk. 2, i Domstolens procesreglement, som finder tilsvarende anvendelse på retsforhandlinger ved Retten, tilpligtes den part, der taber sagen, til at afholde sagens omkostninger, såfremt der er nedlagt påstand herom. Ifølge reglementets artikel 70 afholder institutionerne dog selv omkostningerne i sager anlagt af Fællesskabets ansatte.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RET TEN (Tredje Afdeling)

- 1) Sagsøgte frifindes.
- 2) Hver part betaler sine omkostninger.

Yeraris

Saggio

Lenaerts

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 7. februar 1991.

H. Jung
Justitssekretær

C. Yeraris
Afdelingsformand